

Regionaalhaigla

Kurgumandlite eemaldamise operatsioon

Mis on kurgumandlipõletik

Miks opereerida

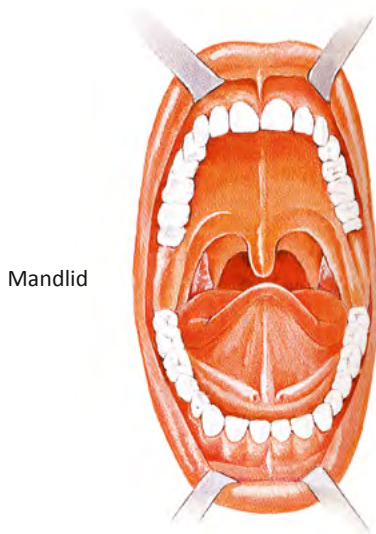
Kuidas valmistuda operatsiooniks

Operatsioonijärgne periood

MIS ON KURGUMANDLIPÕLETIK

Kurgumandlid ehk tonsillid on paariselundid, mis paiknevad kurgukaarte vahel. Kurgumandlid koosnevad immuunsüsteemi rakkudest, mis võitlevad infektsioonide vastu.

Mandlid

Vaade suuõõnde

Kurgumandlite põletikku ehk **tonsilliiti** põhjustab bakter, mis levib õhu kaudu ja satub sissehingamisel neelu limaskestale, põhjustades algselt ägeda kurgumandlite põletiku, mis sageli esinemise, pärikkuse või ebaadekvaatse ravi tõttu võib muutuda krooniliseks. Pideva põletiku tagajärjel tekivad mandlitesse valkjad lagunenud koe kogumikud ja vedel mäda. Kurgumandlites olevad laguproduktid imenduvad verre ning hakkavad kahjustama teisi elundeid (süda, neerud, liigesed). Seega muutuvad kurgumandlid oma kaitsefunktsiooni kaotades organismile pigem kahjulikuks.

Kroonilise kurgumandlipõletiku sümptomid:

- suus olev halb maitse ja lõhn;
- pidev või episooditi esinev kurguvalu;
- kaela lümfisõlmede suurenemine;
- üldine väsimus ja isutus (laguproduktid imenduvad verre ja põhjustavad üldintoksikatsiooni ehk mürgistuse);
- kurgumandlipõletiku ägenemist (kõrge palaviku ja tugeva neelamisvalulikkusega) esineb üle 2–3 korra aastas.

Põletikulised mandlid

MIKS OPEREERIDA

Kurgumandlite eemaldamise operatsiooni soovitatakse, kui kurgumandlipõletikud on muutunud krooniliseks.

Operatsioon kestab 30–40 minutit ja toimub üldnarkoosis, mis lülitab välja teadvuse ja valutundlikkuse kogu kehas. Operatsioonil eemaldatakse põletikulised või suurenenud kurgumandlid kurgukaarte vahelt spetsiaalse instrumendiga.

KUIDAS VALMISTUDA OPERATSIOONIKS

Operatsioonieelselt hinnatakse Teie tervisliku seisundit, tehakse vajalikud analüüsid ja uuringud. Anesteesia tegemisele eelneb alati vestlus anestezioloogiga – kui Teil on lisaküsimusi seoses anesteesiaga, siis esitage need julgelt vestluse ajal!

Teile antakse täitmiseks küsitlusleht, kuhu märkige võimalikult täpselt ja põhjalikult andmed oma tervisliku seisundi kohta, varem põetud ja praegused haigused, hiljuti kasutatud ja praegu kasutatavad ravimid, ülitundlikkuse ravimite suhtes, varasemad operatsioonid ning harjumused (sportimine, suitsetamine, alkoholi tarvitamine jm).

Kindlasti teavitage anestezioloogi sellest, kui Teil on varem esinenud probleeme või tüsistusi seoses anesteesiaga.

Operatsiooniaegse ja järgse verejooksu vältimiseks ärge tarvitage aspiriini ega teisi verd vedeldavaid ravimeid, soovitatavad ei ole ka ibuprofeeni sisaldavad valuvaigistid.

Kui Te tarvitate verd vedeldavaid ravimeid konsulteerige kindlasti oma ravi- või perearstiga, vajadusel tuleb need ravimid enne operatsiooni ära jätta või asendada.

Operatsioonile tulles ei tohi olla palavikku, hingamisteede haigusi ega põletikke.

Operatsiooni päeval:

- 6 tundi enne operatsiooni ei tohi süüa, juua piimatooteid ja viljalihaga mahla. Võite juua piimata kohvi, teed, selget mahla ja vett. 2 tundi enne operatsiooni on keelatud kõik joogid. Kui olete hiljem söönud või joonud, võib mao sisu narkoosi ajal sattuda hingamisteedesse ja põhjustada eluohtlikke tüsistusi ning Teie tervise huvides tuleb operatsioon edasi lükata või ära jätta.
- Ärge jumestage end enne operatsiooni.
- Tulge haigla registratuuri kokkulepitud ajal.
- Enne operatsiooni peate allkirjastama nõusoleku operatsiooni ja anesteesia läbiviimiseks.
- Enne operatsioonile minekut tuleb ümber riietuda operatsiooniriietusse, mis antakse haiglas.
- Võtke ära ja andke osakonnas õe kätte hoiule ehted ja rõngad/ needid; prillid ja/ või kontaktläätsed ning eemaldatavad hambaproteesid.
- Käige enne operatsioonile minekut WCs.
- Vajadusel võtke operatsioonituppa kaasa kuuldeaparaat ja/ või astmainhalaator(id).
- Teie veeni asetatakse kanüül, mille kaudu saab manustada vajalikke ravimeid. Anestezioloogi ülesandeks on operatsiooni ajal valu äravõtmine ja samal ajal organismi elutähtsate funktsioonide (hingamine ja vereringe) säilitamine. Operatsiooni ajal jälgitakse pidevalt südametegevust, hingamist ja kehatemperatuuri.

- Narkoosijärgselst võib esineda halb enesetunne, iiveldus, peavalu, uimasus ja lihaste valulikkus. Need sümptomid mööduvad tavaliselt iseene-sest.
- Koju lubatakse samal või järgmisel päeval ra-viardi ja/või anestezioloogi otsusel.

NB! Häiritud reaktsioonivõime tõttu ei tohi Te 24 tundi pärast anesteasiat juhtida autot ega töötada seadmetega. Ohutuks kojujõudmiseks kutsuge endale keegi vastu.

- Vahetult pärast operatsiooni võib esineda verit-sust ning suureneb süljeeritus – suhu valguv veri ja sülg tuleb sülitada välja, mitte neelata alla. Vahetult pärast operatsiooni soovitage veritsuse vähendamiseks vähe rääkida ja mitte köhida.
- Süüa ja juua võib alates järgmisest päevast pärast operatsiooni, toid ja jook olgu jahtu-nud, pehme konsistentsiga (püreestatud) ning maheda maitsega (vältida soolaseid, vürtsikaid ja hapusid toite).
- Kurguvalu on tugevam tavaliselt hommikuti, sel-le vastu aitavad valuvaigistid – paratsetamool (apteegi käsimüügis on Solpadein ja Efferal-gan saadaval vees lahustuvana või tabletti-dena, maksimumannus 800 mg kuni 4 korda ööpäevas) või diklofenakk (retseptiravimina pärasoole küünlad, 100 mg kaks korda ööpäevas) sisaldavad valuvaigistid. Ärge tarvitage aspiriini (atsetüülsalitsüülhapet), samuti ei soovitata ibu-profeeni sisaldavaid valuvaigisteid. Sageli on valu intensiivsem neljandal ja viiendal päeval, neela-misvalulikkus kestab tavaliselt kuni kaks nädalat ning valu võib kiirguda ka kõrva.
- Palavik võib esineda umbes nädala vältel pärast operatsiooni. Kui palavik esineb kauem kui nädal või tõuseb üle 38 °C, siis määrab ravi-arst vajadusel põletikuvastase ravi.

- # SOOVITUSED

[illegible]

Teie operatsioon toimub:

_____ 20____ a.

Kell _____

Haiglasse tulles võtke kaasa:

- isikut tõendav dokument (ID-kaart, pass, juhiluba, lapsel sünnitunnistus);
- saatekiri operatsioonile;
- vahetusjalatsid;
- isiklikud hügieenitarbed;
- soovi korral pidžaama, dressid või hommikumantel (haiglas on lubatud kanda isiklikke riideid).

NB! vt filmi päevakirurgilise operatsiooni korraldusest
www.regionaalhaigla.ee/patsiendile/haiglaravi/paevakirurgia-0

Kasutatud kirjandus:

1. Human Anatomy & Physiology. Sixth Edition (2004), Pearson Education, Inc.
2. Kõrva-nina-kurguhaigused. Valvearsti teatmik (2009), Medicina.

Koostanud:

SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla

J. Sütiste tee 19

13419 Tallinn

www.regionaalhaigla.ee